ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 1.2.2017 г.
COM(2017) 37 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации[1] (известна като „Директива за улавянето и съхраняването на въглерод“, наричана по-нататък в настоящия документ „Директива за УСВ“) установява правна рамка за съхраняването на въглероден диоксид (CO_2) в геоложки формации по начин, който е безопасен за околната среда. Директивата за УСВ цели да гарантира, че няма съществен риск от изтичане на CO_2 или нанасяне на вреди на здравето или околната среда, както и да предотврати неблагоприятни ефекти върху сигурността на преносната мрежа или местата за съхранение.

Настоящият доклад е вторият доклад за прилагането на Директивата за УСВ и обхваща периода май 2013 — април 2016 г. Той отразява напредъка след първия доклад за прилагането[2]. Доклад относно прегледа на Директивата за УСВ бе приет през 2015 г.[3] Настоящият доклад се основава на докладите, представени от държавите членки. Двадесет и шест държави членки[4] представиха доклади навреме, за да бъдат разгледани в настоящия доклад.

2. ОБЩ НАПРЕДЪК ПО ПРИЛАГАНЕТО

Всички държави членки са уведомили Комисията относно мерките за транспониране на директивата. Към настоящия момент Комисията счита, че законодателството на шестнадесет държави членки изцяло съответства на директивата. Продължава обменът с останалите държави членки за привеждане на тяхното законодателство в пълно съответствие с изискванията на директивата.

3. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА ДИРЕКТИВАТА В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

3.1. Подбор на местата за съхранение

В сравнение с предишния отчетен период държавите членки като цяло не са определяли нови зони, където могат или не могат да бъдат разполагани места за съхранение. Единствено Полша е определила една зона за съхранение. Пет германски федерални провинции подготвят решения или са приели закони, които ограничават или забраняват подземното съхранение на CO_2, включително за изследователски цели

Държавите членки, които възнамеряват да разрешат съхраняването на своята територия, трябва да извършат оценки на наличния капацитет за съхранение. Нови оценки на наличните възможности за съхранение са извършени, извършват се или са планирани да се извършат в България, Германия, Гърция, Италия, Обединеното кралство, Нидерландия, Унгария и Швеция.

---

[1] Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета, ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114—135.

[2] Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, COM(2014)99.

[3] Доклад за прегледа на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации. Приложение към документа „Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвет относно напредъка на действията в областта на климата“, COM(2015)576.

[4] Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Дания, Естония, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чешката република и Швеция.

По-подробна информация е представена в приложението на настоящия доклад.

3.2. Заявления за издаване на разрешения за проучване и съхранение

Заявления за издаване на разрешения за проучване са подадени само в Испания. Един проект кандидатства за разрешение за съхранение в Обединеното кралство: проектът Peterhead CCS. Комисията представи становище по проекторазрешението за съхранение през януари 2016 г.[5] В Италия се разглежда едно заявление за разрешение за съхранение, а в Нидерландия се очаква подаването на заявление за поле Q16 Maas като част от проекта ROAD.

3.3. Осъществимост на реконструкцията за УСВ на нови големи горивни инсталации

Директивата за УСВ изисква от операторите, които кандидатстват за лиценз, да извършват оценка на техническата и икономическата осъществимост на улавянето, преноса и съхранението на въглерод. Ако оценката е положителна, на площадката на инсталацията трябва да се задели пространство за оборудването, необходимо за улавяне и сгъстяване на CO_2.

Такива оценки бяха извършени в Белгия (една), Германия (пет), Испания (пет), Полша (десет), Румъния (шест), Словения (една) и Чешката република (една). Оценките установиха, че УСВ не е осъществимо икономически. Бяха установени и допълнителни трудности за някои от инсталациите — липса на подходящи места за съхранение в Белгия и Естония или техническа несъвместимост с гъвкавата експлоатация на дадената инсталация.

Но въпреки липсата на положителни оценки, много от електроцентралите с разрешително заделят терени за оборудването за отстраняване и сгъстяване на CO_2 и са проектирани така, че съоръженията за УСВ да могат да бъдат присъединени на по-късен етап без съществени преустройства на площадката, например в Германия, Естония, Полша и Чешката република.

Законодателството на Обединеното кралство достига по-далеч от изискванията на Директивата и допуска издаването на разрешение на електроцентрала само ако бъде доказано, че тя ще изпълнява условията за техническа и икономическа осъществимост през целия жизнен цикъл на електроцентралата. Разрешения за 14 енергийни инсталации са одобрени въз основа на насоки, предоставени от властите[6]. Икономическите оценки показват, че реконструкцията за УСВ на предложените електроцентрали е икономически осъществима при подходяща цена на въглерода.

3.4. Изследователски проекти, които имат значение за Директивата за УСВ

Независимо от липсата на напредък по отношение на демонстрирането и търговското използване на УСВ през отчетния период, редица държави членки, както и ЕС, продължават да подпомагат или планират допълнително подпомагане за изследователски дейности, насочени към подобряване на технологиите и знанията за подземното съхранение на CO_2 — Белгия, Германия, Испания, Малта, Литва, Нидерландия, Обединеното кралство, Словакия, Унгария, Франция и Чешката република. Някои страни (като Естония, Нидерландия, Полша, Словакия) докладват за

[5] C(2016)152, Становище на Комисията относно проект на разрешително за постоянното съхранение на въглероден диоксид в изчерпаното находище Goldeneye на газов кондензат, намиращо се в блокове 14/28b, 14/29a, 14/29e, 20/3b, 20/4b и 20/4c от континенталния шелф на Обединеното кралство.

[6] https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/43609/Carbon_capture_readiness_-_guidance.pdf и www.gov.scot/resource/doc/917/0095764.doc

проучвания на алтернативи на съхранението на CO_2 в геоложки формации чрез различни възможности за оползотворяването на CO_2. Подробности се съдържат в приложението.

3.5. Мрежи за пренос и съхранение на CO_2

Съществуват две активни регионални мрежи за УСВ, които работят по разработването на общи, трансгранични решения за пренос и съхранение на CO_2 в геоложки формации — работна група за басейна на Северно море с участието на Белгия, Германия, Нидерландия, Норвегия и Обединеното кралство, и Регионална мрежа за УСВ в района на Балтийско море с участници Германия, Естония, Норвегия, Финландия и Швеция. Тези мрежи могат да способстват за прозрачен и равнопоставен достъп до мрежи за пренос на CO_2 и до места за съхранение на CO_2 от страна на оператори в държави членки, където липсват възможности за подземно съхранение. Белгия, Нидерландия, Обединеното кралство и Франция проучват също така възможностите за изграждане на центрове за разпределение на CO_2 от промишлени и енергийни инсталации в зоните на пристанищата Амстердам и Ротердам, Грейнджмаут, Тийс Вали и Фос-сюр-мер.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

През отчетния период разпоредбите на Директивата за УСВ са прилагани последователно в държавите членки на ЕС.

Някои държави членки постигнаха напредък в своите оценки на капацитета за съхранение, но са необходими допълнителни и по-подробни оценки, ако се предвижда започването на проекти за УСВ.

Въпреки липсата на положителни оценки относно техническата и икономическата осъществимост на реконструкцията за УСВ, новопостроените електроцентрали като цяло достигат по-далеч от нормативните изисквания и заделят терени, в случай че условията се променят в бъдеще.